

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomantky:	Michaela Zemanová
Téma práce:	Dopravní kriminalita a její prevence
Rozsah práce	117 stran (z toho 81 stran vlastního textu práce)
Datum odevzdání práce:	27.6.2018
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Dopravní kriminalita nebývá běžně v učebnicích kriminologie zmiňována, samostatnou kapitolu o ní nalézáme jen v rozsáhlejších kriminologických učebnicích, převážně pak zahraničních, dnes i v nejvýznamnějších českých. Na dopravní kriminalitu se nesoustředí pozornost kriminologů, přestože jde o téma mimořádně aktuální. Vždyť v dopravě umírá výrazně více osob, než při násilné kriminalitě, podobně je též mnohem větší pravděpodobnost, že každý z nás se stane obětí kriminálního činu v dopravě, než činu násilné povahy. Specifičnost spočívá též v tom, že velká část populace je řidičem nějakého dopravního prostředku, takže je současně nejen potenciální obětí takového trestného činu, ale i jeho potenciálním pachatelem. Tento druh kriminality tak vykazuje určité zvláštnosti oproti jiným druhům kriminality, kterým je třeba se také věnovat. Následky způsobené při dopravní kriminalitě jsou často velmi vážné, četnost tohoto druhu kriminality je též vysoká, specifika jsou vykazována na straně pachatelů i obětí, navíc neustále se zvyšuje hustota dopravy, počet dopravních prostředků etc. Specifika se týkají i prevence před tímto druhem kriminality, je možno činit opatření zamezující selhání lidského faktoru, je možno činit opatření technického rázu, která budou zaměřena na dopravní prostředky, ale též na tzv. objektivní podmínky provozu, zejména na uspořádání, značení a stav komunikací. Dopravní kriminalita není v trestním zákoníku soustředěna na jednom místě v jedné hlavě, je proto třeba se nejprve zabývat tím, jaké trestné činy ve spojitosti s dopravou mohou být spáchány. Žádoucí jsou i úvahy kriminálně politické s návrhy de lege ferenda. S ohledem na prudký vývoj technologií a rozvoj dopravy tak jde o téma stále živé, a proto i vhodné ke zpracování v diplomové práci.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

- teoretické znalosti – byly potřeba znalosti z oboru kriminologie a trestního práva hmotného, též z dalších právních oborů (ústavního, správního či civilního), ale i z dalších doprovodných věd kriminálních (kriminalistiky či kriminální politiky),

- vstupní údaje a jejich zpracování – autorka se měla zabývat současným stavem kriminality v dopravě a stávající právní úpravou, zohlednit současnou i dřívější judikaturu, příp. provést srovnání historické či mezinárodní, vhodné by bylo využít především různé statistiky, případně též kazuistiku, či vlastní kriminologické výzkumy,
- použité metody – odpovídají tématu, bylo zapotřebí provést analýzu současného stavu, případně provést srovnání historické či mezinárodní, vhodné bylo uvést též úvahy de lege ferenda.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce má práce náležitosti kladené na diplomové práce na PFUK.

Autorka práci rozdělila do pěti kapitol, k nimž přidala úvod a závěr. V první kapitole se věnuje fenomenologii dopravní kriminality, vysvětlila pojem, zmínila druhy dopravy, aby pak svou pozornost zaměřila na silniční dopravu, zmínila určité zvláštnosti tohoto druhu kriminality, zvláště zmínila tzv. princip omezené důvěry, s nímž pracuje judikatura, aby nakonec pojednala o dopravní nehodě. Ve druhé kapitole se věnovala jednotlivým trestným činům, které je možno spáchat v dopravě a považovat je tak za dopravní kriminalitu. Vedle trestných činů proti životu a zdraví (zvláštní podkapitulu věnovala jevu tzv. vybrždování) a obecně nebezpečných trestných činů, které jsou běžně do dopravní kriminality zařazovány, sem ještě zařadila z hlavy desáté (trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných) i násilí proti úřední osobě, maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a opilství. V třetí části zaměřila pozornost na faktory způsobující dopravní kriminalitu. Ve čtvrté části zvláště pojednala o návykových látkách v dopravě, zkoumala hranice mezi trestním a správním právem, možnosti zjišťování ovlivnění návykovou látkou. Nakonec v páté kapitole se zabývala prevencí. Struktura práce je tak logická a vhodná, jakkoliv je možno (zvláště u takto širokého tématu) si představit jiné pojetí práce.

4. Vyjádření k práci

Diplomantka se zabývala zajímavým tématem, které je velmi široké a každý autor k němu může přistoupit vlastním způsobem.

Za stěžejní pasáže práce považují její úvahy trestněprávní a trestně politické, především její důvodné návrhy na zavedení nového trestného činu ujetí z místa nehody po vzoru německé úpravy. Celkem důvodné pochyby vznesla též ohledně trestněprávní kvalifikace tzv. vybrždování, byť v tomto směru mohla své úvahy více rozvést a zamyslet se nad úskalími právního posouzení (ovšem bez paušalizace a s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu), jakož i možného jiného právního posouzení, než je v práci uvedeno. V rámci úvah o preventivních programech se mohla více zamyslet nad prací s delikvujícími řidiči, hledat inspiraci v zahraničí.

Téma práce se jí jinak rozhodně podařilo naplnit.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce podat ucelený výklad o hlavních aspektech dopravní kriminality se zaměřením na rozbor trestných činů v dopravě byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení	Práce nevykazuje známky plagiátorství.

práce z hlediska plagiátorství	
Logická stavba práce	Stavba práce je logická (viz výše).
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Přehled použité literatury uvádí základní prameny pro diplomantovu práci, jsou zde zmíněny učebnice kriminologie a trestního práva, dále práce kriminologické, kriminalistické či z jiných vědních oborů, diplomantka pracovala i s některými monografiemi a odbornými články. Přehled literatury není rozsáhlý, ale podává základní přehled o pracích na dané téma, ve spojení s internetovými zdroji čítá několik desítek pramenů. Bylo by možno vytknout, že některé typické prameny pro zpracování trestněprávní práce chybějí (zejména některé učebnice trestního práva a komentáře k trestním zákonům). Diplomantka na druhou stranu nečerpala výlučně z místních zdrojů, ale zmiňuje i internetové zdroje cizojazyčné. Diplomantka dodržuje uznávaná pravidla pro citaci, uvádí práce v souladu s českými normami ČSN ISO 690, resp. 690-2
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy je vzhledem k tématu dostatečná, v případě rozboru skutkových podstat jednotlivých trestných činů by bylo možno si představit i hlubší rozbor, který by ale významně navyšoval již tak velký rozsah, navíc práce by pak inklinovala ještě více k oboru trestního práva hmotného a nikoli kriminologie, kam patří.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je na dobré úrovni, odpovídá nárokům kladeným na vysokoškolské kandidátské práce. Diplomantka v práci využívala i tabulky a grafy, a to v přílohách práce.
Jazyková a stylistická úroveň	I jazyková a stylistická úroveň je dobrá, práce je v zásadě prosta pravopisných chyb.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji práci k obhajobě. Diplomantka by se při obhajobě mohla vyjádřit k možné trestněprávní kvalifikaci tzv. vybrždování a ujetí z místa nehody, jimž se v práci věnovala, a v této spojitosti případně přednést návrhy de lege ferenda.
---	---

Navržený klasifikační stupeň	1 (výborně)
-------------------------------------	--------------------

V Praze dne 21.9.2018

JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
vedoucí diplomové práce